

اوون بشنبجي سنه
و مرسو ٩ (٨٦)

مايس
١٣٤١

تُورك تارخ انجمني

مجموعى

خزينة اوراق تدقیقاتی :

١٢٨٤ بولغار اختلالى

غيرمطبوع وثيقاته نظراً :

بولغارلرک ١٢٨٤ اختلالى بولغار استقلالى تأمین ايجين يايپيلان جمهورىك اك
هملنندن معدووددى . بولغارلر داها اول ده متعدد دفعه‌لر عصيان ايمشلر ، ١٢٤١
فرنده روسلر (ادرنه) يه قدر ايلىيەدكلرى، صيراده برجوق نقطه‌لرده توركلره
رشى سلاحه صارىيلشلردى . عثمانلى ايمپراطور لغتك بالقانلرده كى نفوذىنىك رخندار
بلاسى بولغار استقلالى ايجين الشمهم ساھىلردن بريدى . افلاق وبغان ايله بصرستان
وسېيەنك حمايەسىلە مختارىتلرىنى تأمینە موفق او لمشلردى . عين حمايە قوتى وبالخاصه
سلاولق حسى، بولغارلرکدە استقلالى تأمینە چالىشىوردى . چارنىقۇلا ، داها قرىم
فرنندن اول ، انكلترا سفيريئە بالقانلرده بربولغار حکومتى تأسىسىن ترويج ايلىيەدىكىنى
مصاحبه ائناسىندە محرمانه آكلا تىشدى (١) . بولغار كنجىلرنندن برجوجۇنى روسييەدە
مىيل كورىيورلر، استقلال حسلىنى وطنداشلىرى آراسىندە نشر و تعميم ايدييورلردى .
رشدە منظم تشكيلاتلى برقومىتە تشكىل ايمشدى . بوقومىتە، (طونا) دن مىلسىح
نەلر كچىرييور ، بولغارلىرى عثمانلى ايمپراطور لغى علەينە قيامە تشويق ايدييوردى .
او صيراده ، توركىيەدە اصلاحات فکرلىرى اويانىشدى . فقط يايپيلان اصلاحات

(١) آنکە لهادت ، تۈركىيە و تنظيمات ، ص ٤٢٧

تورکلری ممنون ایده‌مددگی کی ، بولغارلرک استقلال آتشلرینی ده سوندوره جگ بر ماھیتده دکلدى .

۱۲۸۵ ده مترجم رشدی پاشا عزل ایدیلرک خارجیه ناظری عالی پاشا صدر اعظم اویشىدی . نامق پاشا سرعاسکر ، فواد پاشا خارجیه ناظری ، مدحت پاشاده شورای دولت رئیسی ایدی . فی الحقيقة دولتی اداره ایده‌نلر مقتدر سیوالردى ؛ فقط عصرلردن برى دوام ایدن سوه اداره‌ی کوکنندن تیزله‌مك ، اوروپانك وبالخاصه روسيه‌نک تورکيye قارشی تعقیب ايله‌ديکي استيلاسياستنک اوکنه چمک هیچ‌برینك اقتداری داخلنده دکلدى . بالقانلرده بولغارلردن باشقه استقلالنى تأمین ايتمىش خريستيان عنصر قلاماشىدی . باب عالی اك مکمل اصلاحاتى ده وجوده كتيرسه ، بولغارلرک استقلال تأمیني ايجين قيسه فاصله‌لرلە يىنه عصيان ایده‌جکلرینه شبهه يوقدى . نته‌کيم بويله اولدى : ايلك ولايت قانوني طونه ولايتنه تطبق اولوندىنىي حالدە بولغارلر يىنه ممنون اولمادىلر . مملكتىن بکلرندن ياردىم كوردىلرکي کي ، روسيه‌نک ده حايىسنه استناد ايده‌رك ۱۲۸۴ ده عمومى برقيام اويانديرمايه تثبت ايله‌دىلر .

— ١ —

طونه ولايتىن ايلك تلغرافنامه‌لر

ايلك چتىلر طونىدەكى آطه‌ده حاضرلقلرىنى كوردىلر . (زشتوى) جوارنده (يانظرى) صوپى يانىنچىدىلر . (قره‌عىسى) قرييئسنه دوغرو ايلرلەمك تېشىنده بولوندىلر . اهالى و عسکر درحال چته‌نڭ اطرافىي صاردىلر . ايکى طرف صباحە قىدر محاربە ايتدىلر . طونه والىسى صىرى باشا جريان ایدن وقوغانە دائىر باب عالىيہ آتىدەكى تلغرافنامه‌لى كوندردى :

افلاقده اولوب برو طرفه چىمكە فرصت كوزه‌دن اشقيادىن يكىرىمى بشن او تو زقدرىينك بوازار كىجه‌سى زشتوينك برو سىنده يانظرە نېرى يانىنچىدىلر كى او را دەكى قىرمۇل عسکرى ايله بىنلىرنىدە اعمال اسلحە اولندىنىي و قزانلىق واورالرى بطاقلق اولق مناسبىتىلە جواردەكى قره‌غوللرک يېشوب بولاشەمدەقلرى و بونلرک كچن سنه كى كې پوسى بالقائىنە كىدە جکلرینك ايزلرندن اكلاشىدىنىي و تعقیب و شىكىللرى اسبابىنە تېشتى اولندىنىي زشتويدىن بوكۇن يازلىسىلە روسييەن دىنى لزومى قدر ضبطىه جىقارلدىنىي مىللۇ طرۇنوى

متصر فلغنه و سارای حباب ایدنلره ایصال و صایا قلنده و رو سجفک اشاغی سندن دخی دیگر
بر طام اشقیانک چمه جکی خبری کلسلیه اور الره دخی عسکر و مأمور کوندرلای بونلرک قریباً
اور یلوب تپه لخنلری مأمولدر نتیجه سی بعد ازین عرض او لنور فی ۷ تموز ۲۸۴

محمد صبری

مقام جلیل صدار تظامیه

زشتونیک آلت طرفندن براز اشقيا چکدیکی اشعار اولنشیدی بونلرک پوستی
بالقانی طرفه طوغی حرکت ایتدکلری مؤخرآ خبر آلدمرق تعقیلرینه زشتونیدن
و بورادن عساکر ضبطیه و احتیاطیه سوق او لندقد نصره بشقه طرنویدن دخی اوکلری
آلنیق اوزره عسکر کوندرلیسی متصر فنه یازلشیدی اشقيا قره عیسی قریبه سی با غلقدنه
کورندیکنه مبنی و بر بو فقه و قره عیسی قریبه سی عساکر احتیاطیه سیله مجادله هیه
کیریلشوب کیروده برازده عساکر ضبطیه یتشمش و طرفین استعمال اسلحه ایله
مشغول بولمنش اولدینی و بر قاج کشی دوشیدیکی استخبار قلنده ایسه ده به منه تعالی
کاملاً تسلکیلری خبری بو کون آلنور . بو کیجه دخی ینه زشتونیدن ایله رو سجق
آراسندن چمک ایچون اشقیانک طونه ده کی اطهده طو پلا نمش اولدقدلری آقسامدن
حس اولنیی اوزرینه زشتونیدن احتیاطاً بر بلوک قدر عساکر نظامیه قوردونلری
سوق اولنمش و حس اولدینی وجهه بونلر کیجه ساعت اوچ درت صولوندہ چمکه
فالقدلرندن و قوردون نفراتنک یناشما مق تکلیفنه سلاحله مقابله ایلدکارندن مقابله
ایکی طرف صباحه قدر سلاح استعمال ایدوب کوندریلان پیاده بلوک دخی یتشسب
یناشملرینه مخالفت ایدلشدیر و زشتونیده عسکر آز اولدینگندن کیجه ساعت در تده
بورادن بر بلوک پیاده کوندرلشدیر اشته عرض او لنان احوال دلاتیله بونلرک در نکلری
چکن سنه یه مقیس اولیوب هم کلیتلو و همده احتیاطلری اولدینی بو کیجه و قوع بولان
عاني ھبوملرندن آ کلاشمغله زشتونی قصبه سی دخی پک امنیتلو بر حاله بولنه مامغله
شمینیده بولنان بر طابورک هیچ اولز ایسه بش آلتی بلوکنک رو سجغه کوندرلی
اردویه یازلشدر مع مافیه بو قدر جق عسکر کفایت ایده میه جکندن و غبره وه طرف لرند
دخی عسکر بولندینگندن دونکی تلغرافه دخی عرض او لندینی وجهه بورایه ارسالی
موعد او لان عسکردن علی العجله ایکی اوچ طابور کوندرلیسی و بونلر هان کله میه جک

بورک نازخ اجمعی مجموعه‌سی

ایسه باری بر قاج طابور عساکر ردیفه‌نک سرعت اوزره چلب و جمی حفنده
ایکنجی اردوی هایونه امر قطعی ویرلسی کمال اهمیته عرض اولنور ف ۸ تموز ۸۴
محمد صبری

مقام عالیٰ حضرت صدارتمظماه

دون کیجھ کچن و قرہ عیسیٰ قریبی سی با غلغنده اهالی و عسکر طرفندن صارل دینی
او جله تلفرا فله بیان اولنان اشقا اوزرینه عساکر احتیاطیه و قصبه و قضال طرفندن
وقوع بولان گھومده اون ایکیستنک اتلاف ایدل دیکی و بر نفری حیا طوتیلوب جیخان گلرینک
آتش آدینی و بقیه اشقا کر چه صباحه قارشو یول بو له رق بالقانه طوغری فرار
ایمشر ایسه ده آرقفلری بر اغلدمی گندن شمدی یه دکن اندر کده تضییق او نمش او ملری
مائمول ایدوکی شمدی خبر النمش و اندر کده ثمره یمن توجهات علیه لریله نجات
بو له میوب حیا و میتا الله کچملری مائمول و منتظر بولنمش اولنگاه بیان حله ابتدار
قلندی ف ۸ تموز ۸۴

— ۲ —

احتلال چهلینک ماهیتی

طونه بی کچن چته ایله قره عیسی با غلغنده و قوعه کلن محاربه ده بر قسمی تلف ایدل دینی
کی ایچلرندن اسیده آئندی . اسیرلرک افاده لردن چته بی هاجی دیغترینک اداره ایدل دینی
و موجود لرینک ده یوزدن فضلہ اولدوغی آکلاشیدی . طونه والیسی صبری باشا کرک چه لرل
پاپلان بخاره نک تفرعاته و کرک بولغارلرک غایه و مقصد لرینه دائی، چته افرادی او زرنده
چیقان یلغار مارشی و بیان اسمه ایله برابر، باب عالی یه آتیده کی عربی په کوندردی :

ولایت طونه

۱۸۹

مقام جلیل صدارتمظماه

معروض چاکر کئینه لرید رکه

افلاق یقه سنک بکرش و ابرائیل و قلاص و علکساندر ویرکو کی کی موافق متعدده سنده
تشکل ایدرک بلغارستانک اخلاق اسایشنه چالیشان قومیتہ لرک کچن سنه میدانه

کتوردکلری اثرک نتیجه سز قالمسندن متاثر اوله رق بو سنگی ترتیب و تشیثلرینی دها اساسی و اطرافی طوئغه قیام و بیویله بعض طرفدن الدقلری قوتلر سایه سندم هر درلو تدبیر و فدا کارلرگ اجراسنی التزام ایده رک بلغارستانک امنیت داخلیه سنی اخلاق ایتمک نواهی یکدیگرینه دوشیروب بونک ضمتنده کندی کوروشلرینه کوره استحصال مرام ایلک ایچون و قوعبولان تدبیر و تشیثلری حفنه النان معلوماتک و بولله بر هیئت فسادیه نک قارشو ده طرف تجمع ایتمنه مملکتین اداره سی طرفدن کوستیلان ماشاتک درجه سی اول و اخر عرض و تقدیم قلنان معروضات چا کرانمه بیان واشعار او لنشیدی اشته بدخواهانک جمله^۱ مسامی و تشباعلرینک برمقدمه فعلیه سی اولق او زره اشبو تموزک یدنخی کیجه سی قارشودن بر طاق اشقیانک زشتوی جو او ندن ناصل پکدکلری و بونلرک مروری خبرالنهرق افراد اهالی و عساکر و ضبطیه طرفدن ارقملرینه دوشولوب تعقیب ایله زشتوی به بش ساعت مسافه ایچروده و پوسنی بالقانه کیدن طریق او زرنده بولنان قره عیسا قریمه سی با غلغندم نصورله صقیده رلدقلری شو بر قاج کون ایچنده تقدیم پیشکاه سامی^۲ فجیمانه لری. قلنان تلغرا فتامه لرده جملای^۳ بیان قلمنگله و کچن اشقیانک کرچه کامل^۴ قهر و اضمحلاللری. خبری الله مامش ایسه ده بوکون یارین او بشیرک دخی استحصالی قویاً مامول و منتظر بولنگله شو کونه قدر او لان احوالک و بیویله اتخاذ و اجرا قلنان تدبیر و حرکاتک بیانه مبادرت ایلام شویله که مذکور پازار کیجه سی ساعت اوج صولنده رو سیچ ایله زشتوی بیننده و یانطوره نهربینک طونه یه منصب اولدینی محله ایکی قره قول اره سنه اوستی اورتیل چام تعمیر او لور بیوچک بر قایغک بیشادینی قره غول طرفدن کوریله رک و چاق طوز قاینی ظن ایدیله رک بر قاج نفر او زرینه وارمیش و کیمسکن دیو سؤال صددنده ایکن اورتی آلتندن بر قاج اشخاص مسلحه فیلایوب چیقارق آتش ایمکه باشلیوب کرچه نفرات مرقومه دخی بر سلاح پاتلامش ایسلرده بر قاج کشینک اویله بر جمعیته قارشو سلاح طوئمه جنی طییی او لدیندن اشقمای مرقومه سازلئ ایچنه طالوب نفرات و قره غولله کله رک و یکدیگرینه خبر ویره رک اشقمای ایزلری طولیش و دیگر طرفدن بوومه زشتوی و مرکز دن خبرالنهرق در حال طرنوی و جوار قضالره و صایای سریعه یازلیوب و لزوی قدر هر طرفدن نظامیه و ضبطیه عسکری سوق ایدیلوب اشقمای مرقومه یه مذکور قره عیسا قریمه سی

باغلغنده یتیشلوب اطراف صارلمشدرا انجق اشقيانک النده کی تفنکلر را بطم لو ششخانه او لوب بیک بش یوز ادم بری طو تدیغندن او زرلینه کیدنلری یاتلرینه یاقلا شدر مدققری جهته‌له محاربه پازار کونی او کله‌دن اخشم ازانه قدر متند او هرق او کیجه اشقيا ابلو قه تحنه‌نهش و شو غوغاده اشقيادن اون ایکی کشی اوریلوب بری حیا طوتلش و بقیه‌سی بالقان یولانی الدقلری حالده پیشتری براغلمندیغندن و ارگه‌لینه اسلام و خرستیان کلیتو خلق طاقدیغندن بونلر تکرار طرنوی قضاستنده خورشید بک قوریسنه کیروب تحصن ایلش او نلریله اوراده دخی محاربه دوام ایدرک و سوق ایدیلان ششخانه‌لی عساکر نظامیه دخی یتشدیکسندن اشقيادن بر ازی دها تپه‌لنوب از لدیکی کی یقینده کوکلرینک کسلدیکی حوادث نک‌الیمی ان با آن بکنمکده در کرک قره عیسی باغلغنده و کرک شمدی یه قدر خورشید بک قوریسیله دیکر قوروده و قوعبولان محاربه‌ده اهالیدن و چرکسلردن او چ نفر شهید او لوب کرچه روسچق ضبطیه طابور اغاسی یحیی اغانک دخی شهیداً وفات ایتدیکنه دائز بر معلومات الغش و تلغرافله بیان وقوعات اولندیغی صربه‌ده موئی‌الیک وفاتی یازلش ایسه‌ده مؤخرآ انان معلوماتدن فقط موئی‌الیک کوبکندن اوریلوب برحیات اولدینی و عساکر نظامیه سواری یوز باشیلرندن دده رمزی اغانک بیله‌کندن یارمه‌لهرک عساکردن ایکی نفرایله اهالیدن اون قدر محروم و قوعبولدینی اکلاشلشدرا اشقيای مرقومه‌نک تدبیر و تشبیلری کچن سنه کینک بتون بتون خلافنده وبشقه بر منظم یولده اولدینی کی افراد حقنده معامله‌لری دخی دیندار و فدا کارلچ صورت‌نده او لوب مثلا بر دفعه چیقدقلری یردن مذکور قره عیسیا قریسنه کیدنجه‌یه قدر بویله قرادن و اسلامدن راست کتور دکلرینی اور مغه واولدیرمک تصدی ایمیوب فقط اسلام و خرستیان راست کلده‌کلری اون قدر عربی صاحب‌لریه برابر چویروب صاری بر قریسنه کیرمش و دیسکلری بولنان اسلامیه‌لی دیتی دلیلی کلیسا یه کیدرک و اوراده بولنان امین آغا نام چیفتلک صاحبی دخی جلب ایدرک بزر اهالینک تحضور و راحتی ایچون مامور ز بزم ارقه‌منز چو قدر دها بزم کی برقاچ بیک کشیلر کله‌جکدر و بر سنجاق ارائه‌سیله اشته بوسنجاق استهلاکیت علامتیدر جمله‌کز بونک سیاه‌سنده‌سکز کی عموم کویلوبه خطاباً ایراد نطق ایندکدن و بلغارلره دخی سز خرستیان او لدیغنکز حالده پازار کونلری ایشه کتماکن لازم کلور ایکن ایشلیور سکز دیرک شو حرکتلرینک

جزاسی اولق اوزره کندی واشیارینک عربلریله نقلنی حکم ایدکدن و مومی الیه امین افادن دخی اشیا وجیخانه تحملی ایچون اوچ رأس بارکیر الدقدن صکره کتذکلری جمله تحقیقاتن بولنمش و بونلردن بر منوال محرر حیا طوتیلوب رو سچغه جلب ایدیلن طناش نامنده رو سچقلی بر بلغارک افاداتی دخی بونی تأییدله برابر اشقيانک طقسان سکز کشی اولهرق ضابطه‌لریله برابر یوزدن زیاده اولدقلری حالده اوچریشر بکرشدن یرکوکیدن باشی بوزوق اثوابیله چیقوب زشتوی قارشیسنه واقع آطهده طوبلانمرق و اوبلجه اورایه کتوریلان اسلحه و الیسه‌ی اکتسا ایلدکدن و مهمات و قومانیه‌لری خ الدقدن‌صکره تدارک ایدکلری بر قایقه پندرک برو طرفه چکدکلری و رئیسلری دیتری نامنده بر شخص اولوب اللرنده اولان اسلحه ششخانه نوعندن اولارق اکتیپی بر قیافته و باشلرنده شابه و اوزرلرندۀ علامت مخصوصه و هیسنده بر عسکر چانطه‌سی و صو مطره‌سی و بر بحق قیه باروت و قورشون ایله یوزیکر میشر فشنک و پیانلرنده پایپاس و بر بایراق و بر جراح بولنديفی و بو بایرانی ایلک واردقلری کلیساشه تقدیس ایله موقع اجتماعه دیکمک و اطرافدن طوبلان‌حج رفیقلرینک ورودنده اعلان حکومت ایتمک جمله تصویرلرندن اولهرق دها افلاق یقه‌سنه و متعدد رئیسلر تحت قوماندا‌سنه کی فرقه‌لرک بوعیه‌یه چکمک اوزره بولنديفی بیان و تمهد اوئشدر قتل اولنان اشقيانک چانطه‌لرندۀ و اوزرلرندۀ حکومت موقه بالقان امضاسیله ممضی اعلان‌نامه‌لر و تحریک و تشجیع متضمن منظوملردن بر نسخه‌ی ترجمه‌لریله برابر لقا تقديم قلنده اشته بالاده بسط و بیان اولنان تفصیلاتن واشقيانک قارشووه جهت جهت ترتیب و جلب ایدیلوب والیسه‌لرینه وارنجیه قدر کافه لوازمات و مهماتی کوریلوب ویانلرینه بولیه بر طام اوراق ویریلوب سوق ایدلسندن و بونلرک واردقلری یرده قولاندقاری طورو لسان ایله برابر محاصره اوئندقلری یولرده در حال سپرلر و مانعه‌لر پایه‌رق بوقدر ھومه قارشو طوره بیلملرندن و اکرچه تکرار ھونه‌ی تجاوز ایده‌مامشلر ایسه‌ده بو طاقک چکیکندن بر کیجه صکره کی پازار ایرتسی کیجه‌سی ينه او محلدن یعنی افلاق حکومتی تصرفنده اولان اطден بش قایق طولوسی اشقيانک بو طرفه چکمک اوزره بزم ساحل صولرینه اینوب تا صباحه قدر قوردونلرده بولنان عسکرله اسلحه اتشملرندن بونلرک بو دفعه‌کی تدبیر و تشیثلرینک در جاتی معلوم اوله‌جفتندن بو بابده دها زیاده ایضا‌حات

و تفصیلاته لزوم کورینه من اشقیانک مطمح النظاری بالقان جهی اولدینه نظر آ بالذات او لظر فله عزیت اولنق لازم کلور و مصلحتک ظاهر حالی دخی بونی کوستره ایسه‌ده تدایر متخدن اشقیا ولایتک خط طولانیسی اولان واکنیوز ساعته قریب بولنان مسافنه‌نک موقع متعدده سندن هجوم و تجاوزه مبنا اولدینه وبو حالده اصل نقطه‌اداریه مرکزیه‌نک بوش براغلسی ایجاد زمان وحاله موافق کوریله‌مدیکنه بناءً روسی‌چقده بولنوب هزبر جهیت بشقه حال تبصر وانتباحده بولندریلسی واقضا ایدن محال وموقعه النان معلوماته کوره سریعاً وصایا وتبیغات ایله معاونت فعالیه اجراسی مقتضای مصلحته دها موافق کورنده‌کندن شیمیدیلک مرکزدن منفک اولامق صورتی ترجیح اولنشدر چنده تقديم قنان عرضه عاجزانمه بیان اولدینی وجهه اشقیانک صورت سربستیده قارشو طرفده تجمع وتهیه ایتسی بو طرفده اهل عرض اهالینک امنیتیز لکنی دعوت ونتیجه‌سنی بیلمیرک قومتهر طرفندن اعلان ایدیلان سوزله وکوستیرلان الایشهه قایلوب انله تقیید حرکته او زه‌نانله دخی بادی جرأت اولمقدمه ایدوکنه وشو حال ته‌اجه قارشو قوه جنودی‌جه اولان نقصانک درجه‌سی بزجه معلوم وکال سرعت واهیتله استنیلان عسکرک یقینه الله الینه میه‌جنی مجزوم بولنده‌ینه بناءً هیچ دکله شو آرالق اشقیانک قارشو جه اولان تدایر وتشبیلینه ادنا مرتبه سکته ویره‌بیلمک وحين حاجته پروتستو مقامه قائم اولق اوزره اشقیانک افلاق اهالی وحکومتک کوزی اوکنده وقوع‌ولان شو حرکتلرندن بخته امور اجنبیه مدیری موسیو براتیانویه بر تلفراف یازلش وبرکون صکره تأمینی خاوی کلان جوابنامه‌سته جواباً دهاتائیلر لفأ عرض وتقیید قلنده مطالعه‌لرندن مستفاد اوله‌جنی وجهه اشقیای مرقومه‌نک منع حرکات وتشبیاتی حقنده تمامی تسلیم اولنسه بیله کرک جعلی وکرک ضروری افلاق حکومتیه بعض تشباته قیام اولدینی صورت اشعاردن وبوکون یرکوکیدن بشقه‌جه آلان معلوماتدن اکلاشمک اولله وبوکونکی بولنده‌یمنز احوالک درجات وتفصیلاتی بوندن واشقیانک حال وحرکاتی بیان اولنان صورت‌دن عبارت اولدینی کبی شمیدیکی حاله اکرچه بر قوچه جهنتده کوریلان اون قدر اشقيادن بشقه صربستان وودین ونیش جهت‌تجه بشقه بر وقوعات اولمدى‌نی کبی اسايش داخلی

دختی له‌الحمد يولنده واوج دورت کوندنبرو صرف اولنان مساعی کامله و قوت‌مکنه
ایله اشقيانک بو طرفه یکيدن کچه‌ماملری اسبابته موقیت ساحة حصولده ايسهده
بوندن‌نصرکره کرک بورالرجه شوحالک دوامی و کرک صربستان حدودنجه نه او له‌جغی
شمیدیدن بيلنه‌ميه‌جگندن بوبابده عرض حقیقت حال ایله اکتفا ایدر و بو احواله
قارشو طوره حق آنجق مع التدبیر قوت اولديغندن مقتضی اولان وبالدفعات استدعا
قلنان قوه جنودیه‌نك سرعت سوق تئنیاتیه اکمال مقال ايلرم اولبابده و هر حالده
امر و فرمان حضرت من له‌الامر کدر.

فی سلخ ربيع الاول ۸۵ و فی ۹ تموز ۸۴ والی ولایت طونه

محمد صبزی

اشبو عربیضه جاکرانه‌مک تحریر و تمہیرندن صرکره کجه محل‌معدن (روس‌جقدن)
کلان خبرلره کوره اشقيای مرقومه‌نك مؤخرآ دختی اون یدی نفری ائتلاف
ایدلدیکی صره‌ده کیجه‌لين بولند‌فتری یزی ترکله نوان قریه‌سی قوریسنه فرار
ایتدکلرندن دونکی کون اوراده دختی بونلرک اطرافی صاریلدرق مجادله‌یه باشلاندینی
و بر طرفدن اوزرلرینه دفعه هجوم ایله ايشلرینک بتورلئی تدبیر و تصوراً‌ولندینی
آکلاشلمش و اشقيادن حیاً طوتیان ایکی نفردن بری دختی روسچغه کوندریلوب
ایکیستنک دختی بالاستنطاق اجرای حماکملرینه تثبت اوئىشدر اولبابده امر و فرمان
حضرت من له‌الامر کدر

فی غرة ربيع الآخر ۱۵ و فی ۱۰ تموز ۸۴

محمد صبزی

چنه افرادي اوزرنده چيقان (اعلاننامه) لر هپ (بياننامه) و «تحريك و تجييعي من ضمن
منظومه‌لر» ده (بولغار مارشي) ايدي . بونلر کاملاً خارجه منتظم بولفارجه حرفلره اينجه
ومائمه‌سي کاغدل اوزرینه باصلمشدی . بوندن باشقه ، بوده استدعا صورق ظهور ايتشندي که ،
والی صبزی باشا اونى کوندرمه‌يه لزوم کورمه‌مشدی . فقط اك مهمى ده او ايدي .

چه افرادی او زرنده چیقان بیان‌نمای اصلی

Братія Българе!

Тъглила-та причиняме на нась отъ турско-то правителство станахх вечь несносны. Та, вмѣсто да облѣгчива ваше-то състояние, отъ день на день го прави по-честърнико: отъ всичко това вѣма друго спасение, освѣнъ да станемъ и съ оржие въ ръка да диримъ свои-ты права и свобода.

Ето нынъ ви показваме пресвѣтъ примеръ за това като ся хващаме за оржие: слѣдъ, послѣдвайте ви ище бѫдите достойни потомци на наши-ти славни прафѣди: Крума, Бориса, Симеона и пр. кои-то никакъ не търиахх чюждо-то срамно и чизко за чъловѣка иго.

Не надявайте ся никому да дойде да въ освободи седѣщъ съ сътранжти рѫцѣ! Не слушайте вичии съвѣты, а само и само надѣжда-та ви да бѫде основана на ваши-ты юначки рѫцѣ, зачто тиши сѫ истини и вѣри ви приятели в помощникъ, кой-то ще ви помогне и избави.

Братіе! врѣмя-то е дошло и вы вика да си диримъ наши-ти права. Нѣка го послушаме и ся покажемъ прѣдъ сеита народъ, достоенъ за свободѫ:

На всякого бѣль отъ каква и да е народность па и на самий Турчинъ съ дѣцисъ мирно це бѫде почетенъ както: честь та му, имота му, тѣй сѫщѣ и иѣгова-та иѣра. Намѣреніе-то ви е да изгонимъ несносно-то злоупотрѣблѣніе и да си добиемъ народни-ты правъ и свободѣ-тѣ.

Братія злато-гривый лъвъ рѣве изъ Балкана и ви вика! Нѣка всички ся притечещъ подъ неговыа прѣнорецъ и съгласно съ едни уста извиквемъ: свободы или смърть.

ПРИВѢМЕНО-ТО
ПРАВИТЕЛСТВО

Стара Планина

ف ۶ توز تاریخیله مطوع اولوب تلفایدیلان اشقيا او زرنده بولنان اعلاناتك صورت
ترجمه سیدر

ای بلغار قرداشلر

تورک حکومتىندن كوردىكىمۇز جور و تعدى ارتق تحمل او لىزى درجه يە وارمىشدەر حکومت مشار الها احوالىزك اصلاح ايدەجى يىرده كوندىن كونه دەنا فنا اولىنى ترجىح ايمكىدە او لىدىقىندن بونك دىكىر بىچارەسى اولىيوب يالكىز حقوق و سرىستىمىزك استھصالىچون جىلە من سلاحلارى المزه آللەم اشتە بو كە سلاھى المزه المش

اولدیغمزدن سزه مقدس بر مثال کوستریورز بناءً عليه بزمله برابر کلور ایسه کن
شان و شرفیله مشرف اولوب انسانیت عنده مذموم و مقدوح اولان ربه‌اجنبیه
قبول ایتماش اولان اجداد کز (قروم) و (بوریس) و (سیمیون) ک اخلاقی او له جتسکز
دست بند او له رق استقلالیکزه نائل و مظہر اولق ایچون کلوبه سزه معاونت
ایده حکلر زعیمه آلانیا کز هیچ بر فرد ک نصیحتلریه قولاق آصیوب امید کز
بالکز یکیت و قهرمان اولان وجود کزه مستند او لمیدر چونکه اصل معاون
و دوستکز اولوب جمله کزی خلاص ایدن شی بالکز وجود کز در
ای برادرل وقت و ساعت کلامی حقوق و سربیسیمز ک تحریسنه جمله مزی
دعوتله تکلیف ایدیور اشبو تکلیفه رعایت و اطاعتله سربیسیت مستقله یه شایان بر
ملت اولدیغمزی دنیا یه بیان ایدم هر قنگی ملتدن اولور ایسه اولسون حتی مسلمان
دخنی اولور ایسه کندی عرضی و ناموسی ایله یاشایوبه راحت طورانک حیات
و نمات و ناموس و مذهبی و قایه اولنه جقدر بزم صرادمن تحمل او لمیان سوء
استعمالاتی دفعیله حقوق و سربیسیت ملنه مزک استحصالند عبارتدر
ای برادرل التون یله لو ارسلانک صداسی بالقان ایچنده بزی دعوت ایدیور
جمله من آلتند تجمعیله بالاتفاق و بر اغز ایله یا سربیسیت یا اولوم دینهم .

قوچه بالقان
حکومت موقعه

- ۳ -

طونه ولا یته مدحت پاشانک اعزامی

طونه والیی صبری پاشا ف الحقیقت مسئله نک اساسه و اقدی . عربیشه سنده یازدیغی کبی
موسیو برایانویه فرانستجه بر تلفراف چکرک مملکتین محافظلرینک کوزلری او کنده عسکری
البسی لابس چتلرک طونه کی پکدکلری و بونک حقوق عمومیه مناف او لدیغی یازمشدی .
 فقط برایانو کنده سنده صودن برجواب و بردی . برایانو نک جوابی شو ایدی : « پیتهستی ،
 ۲۰ تموز ۱۸۶۸ » - بر طاق اشخاص طونه کی خیاً پکدکلری خبر آئی آکاز، ساحلاریکزک
و سعی نه درجه مشکل قیلیوره او درجه فعالانه بر نظارت اجراسنی امر ایتم . تحقیقات
اجرا ایدیلیور .

تلفراف نامه کزک بکا اشعار ایدیکن ماهیته هر درلو حرکاته میانت ایهله ری ایچون
امورین ملکیه و عسکریه جدی امرل ویرلشدر ». باب عالی مسئله نک جدیلکنی

آکلا دی، واو ائناده شورای دولت رئیسی بولونان مدت پاشانی درایت و فظائنه و مسئله نمکه اهمیته بنام طونه ولايته اعزامه قرار ويردي . گيفت طونه واليسنه تبلیغ ايدلدي . ايکي کون صوکرا طونه واليسی صبری پاشا آئیده ک شيفرمل تلغرافنامه في کوندردي:

طونه ولايتندن شفره‌لى او لهرق کلان تلغرافنامه ترجمه‌سیدر

۹ تموز ۸۴ تاریخلو عرب‌رضه‌ده يازدیني وجهله اشقيا خورشيد بڭ قوريستدن قاچه‌رق پتاق قوريسته کيروب او را ده ايديان هجوم او زرنينه اشقيادن پك چونى حيَا و ميَّا ورئيسلرندن طولچيلى استفان الله كتوريلهرك قصور قرق الى قدرى اصل رئيس اسلامىي حاجى ديمتى ايله برابر صاوشهرق تكرار جلون قريه‌سندە کي قوريده صارلىش ايسەدە كيجه فرار ايدوب ايزلىرى غائب ايديليکي وشمدى به قدر پېلنان وحياً طوتىلان اشقيانك مقدارى يېش سكانه واروب شو اوچ دفعه‌كى مصادمه‌ده عساکر شاهانمەن اون ايکي شهيد ويکرمى طقوز مجموع اهالىدىن اون بش شهيد ورقق الى قدر مجموع او لهدينى طرنوی متصرفىك محل معروضەن عودتىله اخشام ويرديکي تفصيلاتدن اكلاشىمىشىد . اشقيانك اىزى غبروهىه التي ساعت مسافده‌کي اورماندە غائب ايديلىكىنندن بونلارك يا بالقانى چيقارق او را ده منتخبلى او لان محله تحصن ايتسى وياخود متقرقاً او تىيە برويە كتمسى لازم كله‌جىكىنن درحال اسلامىي وقبىه وقزانلىق جهتلرىنه تلغاف ايله معلومات ومتصرف مشارالىيە استىدان ايتدىكى وجهله بر ايکي يوز تقر عساکر موظفه يازوب تعقىب اشقياده قولانىلىمسنە ماؤزۇنىت ولوغه قائمقاپامقتە طوريان بالقانى جهتلرىنى طوقق ايچون مامورىت ويرلىش وطنويدن ايکي بلوك عسکرک واشقيا ارقەسدن كله‌جىك درت بلوك غبروهە اجتايىلە او را دن اشقيانك تعقىبى واسايىشنىڭ مخاپظەسى ايچون قائمقام اسماعيل بىك سريماً غبروهىه كوندرلىسى و طوپلانغىه باشلانىلان رىيەنلىك اجتماع ايتىكىچە موقع لازمە يە قوئىسى دىنى يازلىشىد و شمىدىلەك اسايىش داخلى بىكال او لهدىنى كې قارشو جهتىچە دىنى دونكى كون موسىوبراتانو طرفىدىن روسجە كوندرىلان يرکوي برقەسنىك ويردىكى تامىناه كورە سواحل قوردون آلتە و اشقيا مىتىلىرندن بش اون قدرى تخت استنطاھە آلدىنى اكلاشىمىشىد . بو حال بزم سواحلك اشقيا تحطىسى شمىدى يە قدر بولندىنى حال و تەھلىكى بعض مىتىھ تخفيف

ایمده جکی جهته بقیه اشقيانک دردستی چاره سنی کورمک و طویلانلرک حماکه لیله جز الری اجرا ایدلک اوزره بالذات طرنوی یه عزیمت اولنسی مقرر ایکن ولايت قپو کتخدالغندن شمدى آلان تلغرافده رئیس پاشا حضرتلری یارین درسعادتن حرکت ایده جکلر یازلغله مشارالیه معلومات حاصله ی تبلیغ ایتمک و ویره جکلری اوامر و تعلیمه توافق حرکت ایلک ایچون توقف او لیوب فقط طرنوینک برسیوک ضابطیز براغلسی مناسب اوله میه جفندن اخشم رو سجنیه کلش اولان مشیر پاشا حضرتلریله بالذاکره استانبولدن کلان طابور ایله بر قطعه طاغ طوپنک میرلووا محمد پاشا ایله هان بوکون طرنوی یه اعنامه قرار ویرلشدیر

۸۴ تموز ۱۲

— ۴ —

طونه ولاینده مدحت پاشا

شورای دولت رئیسی مدحت باشانک طونه ولاینته اعزامیله اختلال پک چابوق باصدیرلدي. چتلر بوزبوجه بالقاشهه تدمیر ایدلدي . رئیسلری حاجی دیمتری مصادمه اشاسنده اوچ یزندن وورولارق تلف اولدی .

چته افرادینک بوز یکری درت کیشی اولدقلری آکلاشیلدی . بوز بر نفری اولدورولدی ، یکری ایلکی حیا و مجرحاً طوتولی . رو سجنده و طرنوینه حماکه لری اجرا ایدلیدی . حماکه لری ختم بولانلر ، اساًساً جرمیزی معترف بولوندقلمی جهته ، اعدام ایدلیدی . چته افرادینک اوزرلرلنه سلطان عبد العزیزه خطاباً یازلیش برعضمال مسوده سی ظهور ایتشدی . مدحت پاشا بوعضمال مسوده سی « شایان دقت بولنیش اوللغله » ترجمه ایدیره رک اختلالک صفحاته دائیر یازدینی آتیده کی عرضه ایله برابر مقام صدارته تقديم ایله دی :

مقام جلیل صدارتعظمه یه

معروض چاکر کینه ریدرکه

تموزک یدنچی پازار کیجه سی قارشودن کچن اشقيا فرقه سی طرنوی ایله زشتوى ارمسنده واقع محثارده عساکر نظاميه و ضبطیه و نفرات احتیاطیه ایله صاریله رق دولتو والی پاشا حضرتلرینک معروضاسته بیان اولندینی وجهه درت دفعه و قوع بولان مصادمه اشقيادن بر خیلیسی مقابله ایلاف ایدیلوب اون درت قدری حیا

طوتلش و بقیه‌ی رئیس اشقیا هاجی دیمتری ایله قرق بو قدر نفر اوله‌رقد غبروه بالقانه فرار ایتمش اولملریله اشقیای مرقومه طرنوی و غبروه موقعلنندم عساکر نظامیه‌دن چیقاریلان قوللر معرفتیله تعقیب او لنه‌رقد و قرانق جهتند دخی برطاقم نفرات ضبطیه و کویلوردن چیقاریلان اهالی مسلحه‌یه تحریسنه اعتنا قلندرق اشقیای مرقومه اشبو جمعه کیجه‌سی شبهه جهتند بوزلیجه بالقانی دنیلان محلده صاریلوب اوج بحق ساعت متمد اولان مصادمه‌ده جمله‌سی تفنک قورشوونیله مجروح اوله‌رقد و اک صکره هاجی دیمتری اوج یرندن اوره‌لهرق تپه‌لنش و بایراق و اوراق و اسلحه و اشیای ساڑه‌لری اخذ اولنشدر اشقیای مرقومه رئیسی هاجی دیمتری و طوچیلی استفان قومانداسنده یوز یکرمی درت کشی اولوب جمله‌سی بو جوالی اهالیستن اولدیینی حالده کیسی برقاچ سنه اول و چوغی اوزر یکرمیشر سنه مقدم مملکته کیدوب اورالرده قلمش عمله و ایشجی طاقتند و برازی صربستانه کیدرک و عسکرلک ایدرک تعلم او کرنش اشخاصدن اولوب بونلر هاجی دیمتری واستفان و اسطه‌لریله بالتدارک ایچلرنده ابرایلی دیمتری و ناپولئون وبالقانسی وزغرملی دیکر دیمتری مثلو مشاهیر اشقیادن اولنلر بیراقدار و یوزباشی کبی ضابط و دها آشاغیلری و تعلم بلنلری اون باشی و قصوری نفرات اوله‌رقد و ضابط و اون باشیله البسه و علامت مخصوصه یا پیله‌رقد ینه مشاهیر اشقیادن طوته فلیپ و ژلو و هاجی واسیل و پستانیوط قوماندله‌لریله بو طرفه چکمک او زره ترتیب اولنان اشقیایه مقدمه‌الجیش اولق او زره بونلرک سوقی یرکو کیده قرار لشیدیلش و جمله‌سی یرکوکی ایله زمنیچه آرم‌سنده واقع پتروشان قریه‌سنده چفتلک صاحی بر بلغارک صهانق و اوتفه‌خانه سنه قوینیه‌رقد و اوراده اسلحه و جیخانه‌لری تجهیز اولندقدن‌نصره افلاق مأمورلرینک و قره قوللرینک کوزلری اوکنده اوستی قپالو چام دنیلان بر قایغه طوله‌لیریلوب بو طرفه چورلیش اولدیینی الده اولوب محاکمه‌لری کوریلان اشخاصک افاده‌لرندن مستبان اوله‌یور اشقیای مرقومه‌نک برو طرف ساحلنه و صولنده او زرلرینه کیدز برایک نفر قره‌غول ذاتاً مقاومت و ممانعته مقتدر اوله‌مامق طبیعی ایدوکنندن تنراف تللرینی دخی اشقیای مرقومه کسمش اولدقلرندن قره‌غولدن قره‌قوله رو سچغه ورزشتوی یا خبر کیدنجه‌یه دکین وقت چکوب نهایت اورالردن و طرنویدن سوق اولنان عساکر نظامیه و ضبطیه و احتیاطیه یتشنجه‌یه قدر او جوارده مسکون چرکس مهاجرلری

مرقوملری قرمیسی با غلغنده صاروب و متعاقباً اطرافدن عساکر احتیاطیه
یتشوب او مصادمه‌ده اوچ نفری اتلاف وایکیسی حیاً اخذوکرف او نمی اوزرینه
اشقیا با غلقدن چیقوب پنجه قوریسته کیرسیله و او صرده عساکر شاهانه دخی
یتشمسیله ینه طرفندن سلاح آتیلرق اوراده دخی آلتی نفری تلف اویش واند
شفراد او رمانه چکدکلرندن ینه بالتعقیب او محلده و جوارنده واقع پاولکان قریه‌سنه
وقوع‌بولان تلفاتک مقداری اون درده واروب اوچ نفری دخی حیاً و مجروحًا
طوتیش واک صکره بلوژنے او رمانده تحصن ایتلریله عربده ومصادمه برخیلی زمان
میتد او لهرق اوراده و مؤخرًا دوبره میرقه و دیبالدار و چیل ماندیره نام محلارده
دخی بالمقابله اعدام ایدیلان اشقیانک مقداری قرق درت نفر اولوب طقوزی دخی
حیاً او رالرده درت نفری سلویده و ایکی نفری غبروهه و دیکر ایکیسی شبقدمه
اله کتوریش و او تو ز درت نفری الا صکره بوز لیجه بالقانده بتورلمشدتر شو
حساب و تحقیقه کوره چکمش اولان اشقيادن یوز بر نفری اتلاف ایدیلوب یکرمی
ایکیسی حیاً و مجروحًا طوتیش و بوندرک رو سجده و طرنویده محاکمه‌لری بالاجرا
جمله‌سی بو ایشه بالرضا کیدکلرنی و عساکر اسلامیه او زرینه سلاح آندقلرنی
معترف او ملریله بر موجب قانون اعدام‌لرینه حکم او نهرق بو کونه قدر محاکمه‌لری
تكمیل ایدیلان‌لردن الی نفری طرنویده صلب او نمیش ویدی نفریست هر بری غبروه
و قرغان و اسلامیه و قزانلوق وزغره عتیق و زشتوى قصبه‌لرنده صلب او نمی اوزره
اورالرده کوندریش و اوچ نفری حدیث‌السن او ملغاهه کورک جزا سیله حکم او نهرق
ودینه ارسال او نمی‌شدر اشقیای مرقومه‌نک تحصن و مدافعته ایتدکاری محلارده
حیاً طوتلرینه پك چوق اقدام او نمیش ایسه‌ده هیچ برعی تسليم او ملجه یناشمیوب
آتش ایتدکلرندن واکش محلارده کندولری قوریلرده تحصن ایدوب عسکروها‌لی
آچیقده قالمش ایدوکنندن عساکر نظامیه و ضبطیه‌دن اونیدی شهید و پکرمی بش
مجريح و نفرات احتیاطیه ایله چرکس و اهالی ساڑه‌دن دخی یکرمی شهید و او تو ز
او تو ز بش مجروح و قوع‌بولش و اشقيادن حیاً طوتلرینه دخی ایکیشتر او جر
 محلارندن یاره‌لندکجه اله چکمامش و بو حالده دخی ایچلرندن بعض خاشرلر
سوء‌قصدن کیرو طورمیرق حتی بو فرقه‌نک بونجی وبا ایکنجی کاتی او لان
خیث آیاغنندن یاره‌لنو ب تسليم اولاچغنى اعلان والندن سلاحنی ترك

ایمینه مبنی طویق ایچون او زرینه کتمش اولنله یاندہ کیزلش اولدینی روولور پشتونی بو شالتمیله برویز باشی و بر ضبطیه ایله اهالیدن بر کسی بقته فناحالده یار ملش اولمی او زرینه کندوسی دخی اتلاف ایدلشدیر حیاً طویلان اشیانک واقع اولان افاده لرندن مستبان اولدینی وجهله بونلرک هر بری یا فقر و احتیاجدن و یاخود بر جنایت و قباحتدن دولایی مملکتی‌نی ترک ایله مملکتی‌نی و صربستانه کمشن ارازل و اسافلدن واکثری‌سی عمله و سایس مقوله سندن اولدقلری حالده قومیته‌نک فرقه‌ویوده‌لری نامیله تعیین ایمینه اولدینی حاجی دیمتری واستفان معرفتیله تحریک و تشجیع اولنه رق کویا ارقدن کله‌جک فرقه‌لره برشوب اول امرده بیوک بالقانی ضبط ایمک و صکره مملکتدن اسلامی چیقارمک و بو ایشده بولنلرک هر بری مأموریله نائل مکافات اولمک هوس و سودا سیله شوفه‌هه مجامرت ایتدکلری سویلیوب هیچ برینک دها ایلن و سنه معلوماتی اولما مغله اکرچه اصل معلومات ریسلرده ایسده انلردن دخی حیاً و مجرحاً طویلان استفان ایله بیراقدار ابرائیلی دیمتری بکرشده‌کی قومیته اعضا سندن رو سیمه‌لو خرستو کورکیوف ایله رو سیمه‌لو حزا الدن ماعدا سی حقنده معلومات ویرمیدیکندن ویا ویرمک استمیدیکندن حقایق‌هه دائز کندولرندن سوز آنه ماماش و هاجی دیمتری ایله رؤسای ساره ایسه غوغاده اوریلوب تلف اولدینی جهته آنلردن دخی برشی اوکره نلک وقت اولما مشدر هاجی دیمترینک اک نهایت ایچنده بولنلرک فرقه تپه‌لند کدن صکره کتوریلان اوراق تدقیق و ترجمه ایتدیلرک اکتری‌سی بلغارستانه طاغیدلک او زرده قومیته طرفدن ویرلش اولان و بر طاقلری اولکی اوریلان فرقه‌لردن آنان اعلان‌نامه و تشجیعی متضمن اشعار کی شیلر اولوب برر صورتی مقدبجه والی مشار ایه حضرت‌لری طرفدن باب عالیه تقدیم اولنیش و فقط بر قطمه عرضخال مسوده‌سی شایان دقت بولنلش اولنله بودفعه آنک ترجمه‌سی دخی لفأ تقدیم قلمشدیر اشبوا مسوده فرق اشیانک بالقانده اجتماع‌نده ایله تقدیم اولنیش و وقوفاتی تزیيل و تبیض ایدیلرک کویاخا کای شاهانه به تقدیم اولنیش او زرده بلغارجه بایزیلوب حاضر لنش او له بورایسده بونک نه روش و عباره‌سی و نده مدلول و افاده‌سی بر بلغارک ییاجنی و یازده‌جنی شی اولیوب بر مهارتی ادم‌الندهن و قلمندن چیقمش اولدینی اکلاشیلور سایه مو قیتوایه حضرت شاهانه‌ده مائز توجهات. علیه خدیو افخیمیلریه بو دفعه‌کی شوکورلئی دخی از کون ایچنده بوصورتله بقش و با صدیرلش وتلغرافله عرض اولنلرکی و جهمه مالقان

جهتنه اهمیت قلاماش ایسده اتیسی و طونه و صربستان جهتلهینک اصول تحفظیه سی تدابیر صحیحه فعلیه محتاج اولدیغندن طرنيودن رو سچه عودله مقتضیاتی ذاتی مشارالیه حضر تلریله مذا کره اولندقد نصکره درسعادته عودت او لئی تصوراو لئنقده ایسده ینه هر حالده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر . فی ۱۵ ربیع الآخر ۸۵

۲۸۴ تموذج ۲۳

مدحت

طہران ویدن

حضور حضرت پادشاهی به تقدیم اولونق اوزره اشقيا طرفندن حضرلنش اولان عمر خمال
مسوده سنگ ترجمه سیدر
عظمتلو پادشاه همز

بز که بلغارز بولنديغمز حال یا اس شو استدعا نامه بی حضور عالیکرزا تقدیم والزمه
سلامی المغه محبوریت ویردی و بو محبوریت عموم بلغارلرگ بتون بتون ترك او لنسنند
و تحمل او لنهمیه حق درجه ده فائق کورمسنند نشأت ایتدی پادشاهمز ملتک صدارته
قولاق ویریکز و دیکله ییکز و سلامه صارلمقندن مرادمن صدامزک طوغریدن
طوغری یه واصل سمع عالیکرزا اولمی مقصدیه مبنی او لدیغنى اکلا دیکرزا
پادشاهمز بز المزه سلاح الدیغمزک سبینی بیان ایچون کندو پدر من کی حضور
عالیکرزا کلیبورز شو حرکتمز سزانک نفوذینه قارشو طور مق دیمک دکدلر بالکرزا ملتک
فائلده سنی و دولتک قوت و عظمتی تأمین ایمک واخرينک تعرض و مداخله سندن
محافظه ایمک ایچوندر

پادشاهمنز اثاریله کوستیکز که بلغارلرک فائده‌سی عینی سزاک فائده کنر کیدر و فعلاً اثبات ایدیکز که بلغار ملتند رفاه حالنه و ترقیاتنه چالیشنه یورسکر پولیته با غدن بشه بزی بالغیان بر بند علاوه ایدیکز که بزجه قید طبیعی او لسوون زیرا سز بزم پادشاهمنز اوله یورسکز بز سزی بوصفتده کوردکجه بحوال بزه بر قید طبیعی اولور و ستوون ملتی سزه با غلار

عظمتو پادشاهز کوستیکن که ملتک پادشاهی اولیه یورسکز و بزم نیشمز بود ولئے خراب ایتمکمیدر یوخسے فدرت و قوتی محافظه قیدنده بولنچمیدر بوراسنی مطالعه اندیکن بزیلیمسورز و عقلمنز جه کسدیر میورز که سز منی بزی ارا ایوب صور میورسکز

یو خسنه حکومت مأمورلری باقیور او له بیلورک سزاڭ غىرتىكىز چوقدر لکن نچارە كە بىخسز لفمز بزه سفالىدن بشقە بىشى كۆستەمیور و تشكىلات جديده دىنى خقىزىدە مضر او له بیلور تشكىلات جديده دىن بىرى شورای دولتىر كە بلغار ملتىك جساماتى و صداقتى و استقاماتى ميداندە يىكىن شورای دولتى بلغار ملتىك ياللىڭ بىر نفراعضاڭ النىشىر واوده ملتىك اتخابىلە دىكلەر بو جىهتە تشكىلات بىزجە عكسى مراد او لمىشدر پادشاھمىز بزم بوكۇنىڭ حالمىزچىكلامز درجه يە كىشىر تىكىلەفات مىرييە يالە بىزى صندىرىدىلەر واجراى شرىيعتە مأموراولنلر خقىزى كەم ايدەبىرلەر بزم ملتىزىدە از چوققا و قومشىن و ملت عنىدە قدر و حىيىت قزانمىش ادمىر اولدىيغىندىن بونلەر حکومت نزىدە مظھەر حمايت اولىق لازم يىكىن بالعكىس او مقولەلر كۈچك سېبىلەرە محو و ضايىع ايدلىدىلەر چوق سوزمىز واراماڭ بىر لىقىدى ايلە سوپىلەيەلم كە عموم خلق نظرىنە رىزىل و بىدنام اولىق و بىز حیوان كېيىن بىتلەك و اولدىرىمك مىتىبىسىنە كىلدەك بىزى مخافظه يە و رفاه حالمىز استھصالە مأمور او لىنلە فنا ادمىرى تأدب ايتىوب ايقاع حبىشە ميدان ويرەبىرلەر دىمك او لوركە حکومت مأمورلری وظيفىلىرىنىڭ عكسى حركتە حقانىتى كۆز تىمۇرلەر بزه احسان بىوريالان امتيازات و تشتىت او لىنان اصلاحات كاغذ او زور نىدە قالەبىر حتى شو استدعا منزه دليل امور روحانىيەجه او لىان استدعا منزه قبول او لىناسىمىدەر پادشاھمىز حال حاضر كە ايجابىدىن استدلال ايدىكىز كە بوندىن بويلە اجرى او لىنەجق اصلاحات و تنظيم او لىنەجق قوانين و نظمات موقۇع فعلە و استئيان درجه يە و اصل او له مىيە جقدر زىرا ترکلەر تعصى مانع او لور بز يېقىندا بىلەشىزدر كە سزاڭ قانۇنلىكىزە اجنبىلەر فارشدۇچە بزم خقىزى ميدانە چىقىز پادشاھمىز بز اكلادقىكە قانۇنكىزى بلغار ملتى الله ويرمك و اخريتىك مداخلىسىنى كىسمك لازىمەر و سزە عرض ايدىز بلغار ملتى داڭما سربىيت واستقلالىتى استىيەجىكىدر وبو ادعاسىنە دوام ايلەيەجىكىدر و بتون ارزو و افكارلىرى استقلالىت طلبىنە متىحدىر و شەمىدى يە قدر بىر ادعايى اعلانە مانع او لىان شى التزام ايتىكىز عدالت و حقانىت حصول مقصدى تأمين ايمش اولىسى ايدى نچارە كە صبر و تحملە ارتقى مجال قالمىدىيغىندىن عرض مرامە مجبورىت كىشىر قومىتە مرکزى طرفىدىن كېن سنه دىنى بويولدە بىرمۇار تقدىم او لىنىش ايسەدە بىخسز لفمزك سىئىسى او لارق نظر قبول ايلە باقىمىدى و بىر اثرى كورىيەمدى و بتون بلغار ملتى بىر افكارداھ متىحد و متفق او لىدىيغىندىن ذكر او لىنان مواركە اجرای حكىنى

تاً کید ایده رز و بو دفعه قویاً امید ایدر زکه بالفعل تشکیلاته نائل او نور و شهرت
و عظمتکیز شرف و قوت بولور

پادشاهمنز کوزل ملاحظه ایدیکنر حالمزی اصلاح ایده جگ چاره بالاده ذ کر
اولنان شیلر اولدیغنى بیلیکنر زیرا بشقه یولده نه تدبیر اتخاذ اولنسه و ملتنه نصل حق
ونه یولده تأمینات ویرلسه بز یقیناً بشش و قانع او نشزدر که حکومت مامورلری بزی
حقسز بولورلر ملتک شو استدعائی قبول او نز ایسه ملت سکوت ایمز وردی
بیوک یا کاشلئی موجب اولور زیرا ملتک بو ارزوسی قینامش و هر کس یاس حالت
کلش اولدیغندن نتیجه سی سلاح استعماله اجر ایده جکدر پادشاهمنز سزه رکدن
اول و زیاده اکلا یه بیلور سکنر که شو حال ملککنر ایچون صوک در جهه بز فنالی
انتاج ایدر

ای پادشاهمنز ملاحظه ایدیکنر بزه یاز قدر قوه جبریه استعماله سبب اوله جقسکنر
و نتیجه سنده بر طاقم تلفات و ضایعاتدن بشقه بر فائده کورمیه جکسکنر ویداقداریکنر ده
اولان بر شیء دریغ ایدوب صکره دن بیوک فناقلره سبیت ویره جکسکنر و شو
اقدار کزی حسن استعمال ایدر و بولغار لر استدعائی اسعاف ایله ایسه کنر تخت عالی
بنخ عثمانی یه بر بیوک دستک و قوت بولش اولور سکنر زیرا البرده اولان صوپه
و بالطه ری ایکنھلی تفنکلر دن واک معتر اسلیحدن دها قوتلیدر

هر وقت ایچون یاز قدر که بوزمانی الدن قاچیره جقسکنر و صکره بر حسن نتیجه
بولمه جقسکنر پادشاهمنز بزی بو کون اخلاق اسایش ایتس ئلن ایدرسکنر لکن
بو طوغزی بر ظن دکلدر چونکه بز ایستمیز که اختلاله المث اولهم نه چار که
استدعا منک ردی بزه اغز کاور وایلرو وده مشکلات تحدث ایدر

پادشاهمنز شمدی یه قدر مالکلک محافظه ای او غر نده الخاذ و اجر اولنان تدابیر
یرینه مامول ایدر زکه بربشته یول بولنور واهالی منون اولور زیرا شو تدابیر متخده
حصولی ارزو اولنان اصلاحاتی ثمره سز برآفور آکر اهالیتک مستدعیاتی قبول
او نمیرق رد او نه جق اولور ایسه ملت عظیم بر قوته وبشـقه طریق ایله حصول
مقصدہ چالیش جقدر

پادشاهمنز ملاحظه ایدیکنر کور سکنر که کجن سنه ملتک صداسنی کسمک ایچون

نه فنا تدبیرلر قوللانیلدی بوندیرلر ایله عجیباً حصول مقصدى ارزو ایدنلر بتون بتون بتدیتی بالعکس دها زیاده‌شدی زیرا مرحتسلک علاج دکلدر بزم خسته‌لکمز بولیه اصلقله و کسمکله شفا بولز و جکنکلریمز خفیفه‌می هر نصل تدبیرلر قوللانلسه ینه ملتک حقی اولان مستدعياتی ضایع اولز اکر ملتک شواستدعاشه نظر مرحتله باقلمز ایسه ملت سلاح قوللاننجه محبور او له‌جقدر و نهایت دیکر اداره آلتنده بولنچی کوزینه الله‌جقدر واولوقت ویریله‌جک مساعداتک حکمی و تأثیری اولیه‌جقدر

— ۵ —

اختلالات تسکیندن صوکرا

مدحت پاشانک یوللاذینی عرضحال مسوده‌سی مهمدی . بولفارلرک قیامی ملی اولدوغی کردا چنه رئیسلرلک حرکاتند و گرک مسوده‌ده یازیلان سوزلدن و اخما آکلاشیلیوردی . کذا روسیه‌نک تشونی ده وکلاجه معلومدی . فقط وکلا بوعرضحال مسوده‌سی سلطان عزیزه اهیتپر کوستردیلر .

حتی باب عالی مدحت پاشانک عرضه‌سی ایله عرضحال مسوده‌سیک ترجمه‌سی سرايه تقدیم ایتدیک زمان ، یازیلان تذکرہ معروضه‌ده « عرضحال منکورک مائی برجوق اکاذیب و تزویرات ایله کویا بلغار ملتک فنا حالد اداره او لذینی درمیان و بونک اصلاحی ایچون ملت سرقومه‌هه بر اداره مستقله امتیازی وینسلی فسادینی اتیاندن عبارت اولوب بو مثلو مستدعيات فاسدەدن ملتک قطماً خبری اولدینی درکار » اولدینی درمیان ایتدی .

مدحت پاشاء اختلالی تأمیله یا بشدیدرقدن صوکرا ، بولفار معتبرانک اعضا و مهرلرلیه مملکتک اشتیادن تیز لذیکنندز دولابی تشكیری متضمن برده عرضه بایزدیوب کوندردی .

باب عالیه چکنیکی بر تلغیر افمامه‌ده : « طونه نک برى یقه‌سنه کچمش اولان اشقادن محمد الله تعالیٰ بساية قدر توانیه حضرت ملوکانه‌ده بر فرد قالیوب جله‌سی تپلنش واولخوانلک آسایشی برکال بولنچ اولدینندن احتاطاً سلاح الته الخسی تصور اولنان ادرنه و صوفیه و قله ردیف طابورلرلک جلب و چعنے حاجت قالمدینی واولجه طوبلانش اولان اسلامیه و طربوی ردیفه‌ینه دخنی اذن ویرلک اوزره اولدینی » طرزنده اختلالک کاملاً باصدیرلذینی اشمار ایتدی (فی ۱۶ ر ۸۵) . فقط يالکز اختلالک باصدیرلماسی کافی دکلی ، بولفارلرک یکیدن آیاقلاممالری ایچین اصلاحات یا عق لازمدی . مدحت پاشا بوکا دائوده برخطره یازارق مقام صدارته تقدیم ایتدی :

کچنده مملکتینندن طونه ولايته سکن ویوز بوقدر نفردن عبارت بولنان جمعیت

اشقیانک نوجهله تدمیر و تنکیل اولندینی مقدم و مؤخر تقدیم ایدیلان معروضاتنده تفصیل و بیان قلمشده بونلرک بوجهله اضمحلالندن صکره ارتق بالقان جهتنده برآهمیت قلامق لازم کلديکی حالده اوچ درت کون مرورنده یکی زغره ایله طرنوی به تابع الله قریه‌سی بینته خاں بوغازی دنیلان موقعه اون ایکی قدر مسلح اشقیایه تصادف او نخیله بونلر بالتعقیب ابتدا ایکی نفری تپه‌لنوب وایکیسی طوتیلوب دیکلری بالقانه صاووشمش اولدینی ادرنه‌ولايت جلیله‌ستک وطنوی متصر فلغنک اشعاراتندن اکلاشیلوب صکره‌دن النان تلغرا فنامه‌لر مائنه کوره هقیه اشقیادخی اون نفر اولدینی حالده طرنوی حدودی داخلنده با صدیرلسیله بر نفری تپه‌لنرک طقوزی جیا طوتیلش وطنویدن روس‌جغه کوندریلش اولنجه بوجالده اشبیو بقیه اشقیادخی سو و مضمحل اوله‌رق شیم‌دیلک بالقانده عصاه و اشقيادن اثرقلماش و سایه موافقیتوایه حضرت پادشاهیده اورالرک عموم سکنه و اهالیسی امور مخصوصه فلاحت وزراعت‌لیله مشغول اوله‌رق حضور و اسایشلری برکال بولنشد

اسبو فرقه اشقیا بزم طرفه کچمک ایچون حضر لندینی صره‌ده طولچیدن و دینه قدر برو طرف سواحلنے محل بیحل کچورلک و عمومه بردهشت وقار بشقلق ویرمک ایچون بر جوق اشقیا فرقه‌لری دها ترتیب ایدلش و صکره بوفرقه‌لر اولتائیجه ویرکوی و زمینیچه و طورنہ ماغورل کی نقطه‌لرده طوپلانه‌رق و تجهیز ایدیلانک تپه اولنچ ایساده برو طرف سواحلی باشدن باشه عساکر نظامیه و ردیف قوردو نژلریله طوتیلوب اولجه مقدمه‌الجیش اوله‌رق کچمش اولان فرقه‌لک ایسه کاملاً محور مضمحل اولیی و متعاقباً برو یقه‌یه کچمک ایچون کلش اولان برقاچ صندال اشقیا اوزرینه قره‌غول‌لردن سلاح اتیه‌رق طرد و تبعید ایدلسی اصحاب شقاوت و مفسدتك جرأتلری خی بتورمک طبیعی ایدوکنند و بو حال اوزرینه قلرشو طرفک سواحل مملکتلرند بولنان فسده‌دن بعض بیقدرت و عاجزاً اولان بلغارلرک توقيفلرینه تشبت اوله‌رق اوراجه دخی شو صورتله بر نمایش ابراز ایدل‌یکنند و صربستان جهتی ایسه شیم‌دیلک هر صورتله امنیت‌خشن اولدین‌لندن کوز اوکنده موجب غائله بر حال کوریله من لکن مسئله‌نک حقایقی ظاهرده کورنئی کی اوییزب زیاده سیله دقی داعی اولنچین بو باده بعض تفصیلات و ایضاً حاته لزوم کورسیور شویله‌که بلغارستانده اسلام‌لوق اذکاریله ملت هوانسک نوقت باشلیفی و نصل

پاپىلدەن و روسىمۇلۇر بونك اىچۇن نه طریق و اسيا به توسل ايدرك چالشىدقلىرى و اىيى سىنه مقدم مىستقوه شەرنىدە يېپىلان جمعىتكى نه اىرلۇ براقدىنى تزدىغانى و كاتپىناھىلرندە محتاج بىان دىكلىرى اشتە بوقالقا آتىڭ اثار مضرەسى بلغارستانىنە سىنه توسع ايدرك بىتون كىنجى طاقلىرىنىڭ افكارنىدە بو ارزۇ كىرىكى كىي يىلشىشىن و هله صربىستان و مملكتىن طرفلىرىنە و روسىيە مەمالەتنە كىدوب كلان بلغارلارك نىتى بىتون بىتون بوزىلەش اولمىغە بى حال مملكتىجە البتە بى راحتسىزلىكى انتاج ايدە جىڭى اكىش قىصىبەلرددە ساكن خىرسەتىيان طاقلىنىڭ و خصوصىلىه طرۇنۇي و اسلامىيە و فلبە سىنجاقلىرى داخلىتىنە بولنان بلغارلارك احوال و حرکاتى و تىشىتايى اراەن و اۋاپات ايدر روسىمۇلۇر دىخى بلغارلارددە بو استعداد وارزوئى كورىدەجە مادى و معنوى اسيا بىنى توسيع و تىسەيل ايدرك فدا كارانە چالشىدقلىرىنەن و كىن سىنه بلغارستانىڭ افسادى اىچۇن يالكىزى هوچىبىك و بولغراد و قلاص وابرائىل و بىكرىش شەرنىدە كى قومىتەلر واسطەسىلە چالىشوركىن شىيمىدى بىسارابىما قىطۇھە سىنە واقع شەھر و قىصىبەلرك ھېزىنە بىر قومىتەلە ئولوب ترتىب لوازمات و سوق مەھمات اىچۇن هوچىبىكدىن اسماعىلە كانجىيە قدر سواحىلە و كىرك دەھا ئىچىرولىدە بولنان روسىيە آرانلىرىنە دىخى مأمورىت و بىرلىكى و كىزىفسەرە و اشىخاç مضرەنەك ضرورى بونلارك طرفىنەن تىسەيل ايدالىيىك معلوم و محقق بولىدىغىندىن بلغارلارك غلىان افكار و اذەنەنە بونلار دىخى آن بآن قوت و شدت ويرەمكىددە قارشو طرفك حركات و تىشىتائىنە كانجىه مملكتىن حكومتى باب عالىدىن آلدەنىي امر و تەهدىد اوزىرىنە بىرىشى يالدىقلەرنى كۆسەرمىك اىچۇن سواحىلە كى مملكتىلەدە بعض اشخاçلى جىس و توقىف اىتىك و قىرەغۇللارى تىرىيد اىتىك كىي اجر آتا تصدى ايتىدىلر ايسەدە اصل مىتىب و مۇلۇف فساد اولدىقلەرى معلوم اولان اشخاçلى ھىچ بىرىش دىمۇب يالكىز عملە و عجزە طلاقىدىن بىراز بلغارلارى جىس و توقىف اىتىدىكلىرى حالىدە اوچ بىش كون سىكىرە يىكىدىكىرىنىڭ كفالتىلە جەلمەسىنە صالىويىردىكلىرىنەن بىوشىتايىت و اجر اىتىك دىخى ھىچىچ بىر فائىدە و ئىمەمىسى اوله مىوب بلکە بعض مىتىبە مىضى اوله بىلەمىسى دىخى وارددر اشتە بوقالقا و قارشىدون كىن اشقىانىڭ حىا طوتىلان و حقاييق احوالە اوچ بىچە معلوماتى بولنان شقىلىرك افادات مەتفەنسە و اولىدىن مەستەحضر اولان وقوف و معلوماتە نظر آ بولىلە برقاج دفعە مىزرايدىن اشقىانىڭ فەھرە پەتمىرلە ايش بىتش دىنلىمك مەكىن اوله مىوب اكىرچە كەڭلىتىقىظ و انتباھە دقت او لۇبىدە بوسنەلك بولىلە بىر حال تكىزىر و تىجىدا ئىتىھە جىڭ

اولسے بیله چونکه قارشودہ ویسارتایه قطعہ سندہ بلغارستانک افسادی ایچون اضلاع
واغفال اولنیش اولان ارازل و حشرات بر قاج بیک نفردن زیادہ اولوب لا یقطع اچھے
ومواعد سائز ایله اطمعاً اولند قلندرن دن وردفعہ کی حرکت لرنده و قوع بولان قصور
ونقصانی ایرتی دفعہ بالتجربہ اکل ایمکہ چالش دقلرندن شمدی بود رجہ انہرام
واضمحلال ایله بدخواهانہ نیت و تشبیلرندن فراغت ایتیوب ایلو رو سنہ ایچون موسم
بھارہ واخود یئہ بموسم لردہ بربیوک باشی ترتیبات ایله ینہ جبائیه جرأت ایندھ جکلرنده
شبہ قلامشدر حمد اولسوں سایہ اسایشوایہ حضرت شاہانہدہ ولایت اھالیسٹنک
نایل و مظہر اولد قلری رفاه و حضور کوندن کونہ توسع و تزايد ایمکدہ اولمسیلہ
عقلی اینلر خصوصیلہ اهل قرادن اولنلر بومقولہ ایشلرلہ راحت لری بوزمق
استمیہ جکلرندن اشقیانک بومثلاو حرکات ایله قورد قلری و امید ایندکلری نتیجہ یہ
واصل اولہ میہ جقلری کرک رو سیلہ لولر و کرک رو سیلہ و ملکتیندہ بوایشک مرتبی
اولان بلغارلر پک کو زل بیلور لر ایسہدہ بونلر ک اصل مرادری بویله اوچر بشریوز
ادم سوقیلہ بالقاندہ برجمعیت جسمیہ فسادیہ تشکیلہ مقتدر اولہ مدققلری حالدہ هیچ
اوڑ ایسہ مقاتله و قوعدن استفادہ ایدرک اسلام و خرستیان اھالی یہ ببریئہ دوشور مک
وخارجاً بر طاقہ شمات و شکایتلر پیدا ایلک مطالعہ سنہ مستنددر

شمدی بواسوالة قارشو دولت عليهجه نصل تدیر اتخاذ اونق لازم كله جک
مطالعه او لندیني حالده اکبر خیسی مملکتینده بولنان فساد قومیته لرینک فسخ و ابطالی
واوراده کی فسده واشخاص مضره نک هیچ او ملازایسه اورادن دفع و تبعیدیله
ایلروی برآمیت قویه تحته قوتق ایچون بعد ازین قارشو طرفدن مسلح اشقا
ظهورنده مملکتین حکومتنک فعلاً و مادهً مسئولیتنک تعین درجاتی و حاضر شو
وسیله ایله بکرشده صفت مناسبه ایله برمامور بولنديرلسنک قرارشیدرسی کی شیلر
اونق خاطره کلورایسده بونز تامیله حاصل او لسه بیله مصلحتک اصل منبی بشقه
اولدیغندن بوقدر القات واجرا آت مادیه و معنویه مقابل بروطغی بالکتر بر تیقض
وبصیرت کافی او لمیوب فعلاً و مادهً بعض تدارکاتک لزوی بدیهی او لسیله او لباده
دختی و قمعک حال واقضاسته کوره تحطر قلنان بعض شیلرک عرض ویانه
ابتدار او لنور

شویله که طونه ولايتي داخلنده کائن محلرده الحالة هذه اون ايکي بيك نفردن

زیاده عساکر نظامیه موجود اولوب سواری و پیاده عساکر ضبطیه نک یکونی دخی اوچ بیک اوچیوز بوقدر نفره واردیفندن وبوندن بشقه عساکر احتیاطیه نامیله اهالیدن دخی اوتوز بیک نفردن زیاده عسکر بولندیفندن بوقدر عساکر ایچه بر قوت دیمک ایسه‌ده ولايتک وسعت وجسامتی اقتضاسنجه عساکر ضبطیه بولندقلری محللرک وقوفات عادیه سننه بیله کوچ حال ایله کافی اولدینی جهته‌نه بونک عمومندن الی نفر ایرینوب طوپلیجه بر محله کوندرملک ممکن اوله‌مدینی وعساکر احتیاطیه نک بودفعه‌کی وقمه‌ده وطنی و فرشتوی ورو‌سجق طرفاندن برمقداری طوپلانیلوب قول‌الانش وطوغزیی ایشه دخی یرامیش ایسه‌ده سلاحلری وضابطه وقاده‌لری اولمديفندن وخصوصیله اشبودنیلان محللردن ماعدا یزلرک عساکر احتیاطیه‌سی بالکنر دفترده براسمدن عبارت قالمش ایدوکنند و عسکر دخی برقوه موجوده عداونه‌میه جنی جهته‌نه ایش بالکنر عساکر نظامیه‌یه قالمش اوله‌یور وانلرکده بش‌النی طابوری دفعه‌اشقیانک ظهوری اوزرینه طونه بوندنه تعین اولنان قوردونلره قولش واکثریی نیش و ودين موقعه‌یانک اهمیتی مناسبیله اورالرده الیقوئش اولدیفندن کیروده قلان عسکر طبیی لازم اولان محللره کفایت ایتمامیله درسعادتدن عسکر ارسالی ایچون مأمورین طرفندن بالضروره تلاش کوستریله‌یور قالدیکه اشقیانک شو برراچ دفعه‌کی مسرونده کرک متجامسر اولدقلری شقاوت و ملعنتدن وکرک نشر واعلان ایلدکلاری آکاذیب واراجیفندن طولایی برو طرفده اهالی اسلامیه برحال خوف و دهشته اوغرامیش اولدقلرندن اشقیا کچر کچمز سلاحنی قیان طصریه اوغرامیله ومصلحتک اصل قورقیلان جهی دخی بولیه قاریش‌قلقدن ظهوره کله‌بیلمک ملحوظ و محتمل بولنسیله ابتدا بوباده لازم اولان اصول تحفظیه‌نک یولنه قولشی وخصوصیله بیوک بالقانک طوریان وغبروه وقزان جهتیرنده کی موقع مهمه‌سی خالی اولوب اطراف بلغار کویله وملکتله محاط اولدیفندن ارباب فساد و شقاوت اوراده سلاح تدارک ایدرک برکره جمعیته یزلش‌چک اولوزلرایسه طردودفلری مشکلات عظیمه‌یی مستلزم اوله‌جنی جهته‌نه اورالرجه دخی موقع لازمنک قوردون وقره‌غول کی شیرانشا رسیله ضابطه قویه تختنده بولندیرلسی لازم وهم اولدینه واکرجه اشقیانک بقته هبومنده طونه سواحلنده وبالقانک بعض موقعنده ابتضا ایدن نقطه‌لر عساکر نظامیه ایله طویله‌یور ایسه‌ده بوصورت الد بشقه عسکر اولماسنندن نامی امر ضروری اولوب

یو خسے عساکر نظامیه نک بویله یوزالی ساعت بر خط او زرنده متفرقًا اقامه سی هر صورتله مضر او لدیندن بشقه کیرو طرفه عسکردن دولایی ضرورت واحتیاجی دخی داعی بولندیقته بناءً بویله اولمcdn وبرده مسئله زائده نیرو سنه و دیلقوه طرفانده کی قره غولارده دائمی صورتله بر طابور عساکر نظامیه بولندیرلمقدہ ایسده متفرق او لملریله نظامیز و یولمز حرکاته الشوب بوزلدقلرندن تحت نظامده اولان بر طابور عسکر بویله حمو و ضایع ایدلکدن ایسه طوچیدن سنه و دیاقومیه قدر موجود اولان یکرمی سکن و رو سیچدن و دینه قدر او لکی سنه یاپیلان الی درت عدد قره غولاخانه ایکی یوز و هیچ او لز ایسه یوز سکسان عدده ابلاغ او لحق وغروعدن شبقة به قدر بر خط او زرنده و طوریان و تیمور قپودیتلان بالقانلرک دخی موقع لازمه سنده ایجاینه کوره یکمیشر الی شر نفره قدر عسکر استیعبانه صالح قیلر و بلوق حاوی شکلنده شیلر یا پیق او زره ولایت ایچون قوردون عسکری نامیله بیک بشیوز نفردن عبارت بر نوع عسکر تنظیم او لنور ایسه بونلرک مع ضابطان معاش و مصارف سنویلرینک مقداری او توز یوک غروشه بالغ او لور ایسده سنه قوردونلرنده دائمی صورتله بولنان بر طابور عسکر قزانیلهرق و دیکر جهتلرده دخی عساکر نظامیه نک متفرقًا استخدا مری احتیاطی بر طرف او لهرق بونکله هم ضابطه مطلوبه حاصل و همde عساکر نظامیه طوپلیجه موقع لرد بولنهرق بویله و قواعده عسکردن دولایی کوستیتلان تلاش مندفع وزائل اولمش او لور

طونه وادرنه ولایتلرنده اکثر اهالیسی بلغار اولان مملکتلرک خارجی و داخلی کورینان احوالی جهتیله بر مدت اکثر محللرینک موقع عسکریه اتخاذی واجه دن اولوب کرچه طونه ولایتلرنده یاپیلان عساکر احتیاطیه ضابطه و اسلحدلرینک تنظیمندن سکره ایشه یرار قوت عد او لنور ایسده ده بدخواهانک کوزلری او کنده عساکر نظامیه بولنقلغت تأثیراتی بشقه او لدیندن و بلغار مسئله سنجه اک مهم و معتنا نقطه هر زشتوى و طرنوى و غبروه و اسلامیه و قزانلوق و فلبه موقع لری ایدوکنده ایکنچی اوردى هایونک طوپلیجه عسکرندن ماعدا بو ایکی ولایتده سواری و پیاده موجودی اون بش بیک نفره ابلاغ او لهرق بوندن درت طابورینک رو سیچ و طرنوى و زشتوى و غبروه واوج طابورینک فلبه و قزانلوق و اسلامیده اقامه سیله قصورینک شمنی و وودین و نیش و صوفیه موقع لرنده طوپلیجه طوتیسی و اشبو بیان او لنان

موقۇقك اكتزىستە عساكى شاھانه اقامەسنه مخصوص قشلەر وار اىسىدە طرۇنى حكۆمت قوناغى درونىنە مقدمما يايپىلەش اولان قفوشلىرى يىقلىق درجه سندە خراب او لوب موقۇي دىخى غايت طار وا ويغۇنسىز اولدىيىندىن خارج قىبىدە مارناپول چايرى دىنلەن مەلەپەر طابور استىعابىنە كافى كاركىر برقشەنك يايپىسى وغېرودە حكۆمت قوناغى ايجىندە موجود اولان ايکى عدد اختاب قفوشه ايکى قفوش دەھا علاوه قىلىمىسى بو دفعە اورادە ايکى امرای عسکر يە ايلە بالمعاينە تصرىنەرق بونلەك جەلمەسنىڭ درت بشىوڭ غروش مصروفە وجودە كەلەجى تەخmin اولىش و روسيقىقدە اولان سوارى قشلەسى دىخى ذاتاً چىتىن او لوب بەرسنە او تۈزۈر قرقىر بىك غروش مصروفە تەممىز او لوندىيى حالىدە شىمىدىلەرە ارتق ايلە اقامەتى قابلىتى قالدىيىندىن و روسيقى قىبىمىسى دامىمى صورتە مواقۇم عسکر يە دىن بولندييىندىن بونك دىخى تەجدىدىي اىچاب مصلحتىن بولنخش او لمغىن كىرك بوقشلەرەك مجدداً اشاسى و كىرك بعض متفرعاتك تسویەسى اىچۇن او نىيوك غروش تخصىص او لونبىدە ولايت مأمورلىرىنە حوالە بىورلادىيى حالىدە يوايشك بروفق مطلوب فەلە و وجودە كىتۇرلىمىسى مىكن او لور. مصارفنىڭ قارشو لەغىنە كائىنەت سايدە معالىۋاية حضرت شاھانەدە طونە ولايەتى داخلىنە كائىن مەملەرە اسکان او لان مهاجرىنىڭ زراعتلىرى سەنسە ئايىرلادىكىنىدۇ بوسنە مەحصولارىنىڭ عشرى او نىيوك كىسە اچقە درجه سەنە وارەجىنى و بوندىن كىندۇ عىزز و فقرلىرىنىڭ ادارەسى و خستەخانەلەك مصارفى و او كوز ائمانى چىقارلادىقدىن سىكەر فضلىه قالە جىق اچقە قشىدلەرەك انشاات و تەممىزى مصارفە كافى بولنخش او لوب شوقىرەك بواشىار مهاجرىنىڭ مدت امتىازىيەلىرى بىزىدىن او كىندۇ رضالىيە فقرا و محتاجىنىڭ مكتب و خستەخانە كىي مور خىرىيەلىرىنىڭ ادارەسىچون الدىبىي جەھتەلە شىمىدى بىر جزوئىنىڭ طوغىريدىن لمۇھىرى يە قشلە مصارفى اىچۇن ئىنمىسى تنسيب او لوندىيى حالىدە جونكە كچىن سەنە كلان بازە مهاجرلىرىنىڭ برسنەلەك بومىيە و تىعىناتى اىچۇن جانب خىزىنەدۇ او نىيوك غروشدىن يادە اچقە و بىرلىكىدە او لوب مهاجرىن مەرقۇمە بوسنە زراعتلىرىنىڭ مەحصولانى ئەمدەقلەرى سەھتەلەشبو تىعىنات سەنە آتىيە موسم مەحصولەنە قدر و بىرلىك طېسىي و ضرورى اولدىيىندىن شەلەر مصارفى طوغىريدىن طوغىرى يە مهاجرىن مەحصولات عشرىيە سىندەن ئەتقىدە اىسىدەندۇ جنس و نوعىندىن او لان بازە مهاجرلىرىنىڭ بوندىن سو كرا تىعىناتى مصارفى

مهاجر اعشاری وارداتندن تسویه اوینق اوزره اکا مقابل قشاهر مصارفنا دخی خرینه دن تأییه سی مناسب اولور

باغارستانچه پاییله حق تدایرک بر قسم مهمی دخی معارف خصوصیدرک بلغارلر علم و معرفتکلزومی و کندولرنده نقصاتی درک و تقرس ایلدکلری کوندنبرو چو جقلرینک تعلیم و تربیه سی ارزوسنه دوشمشلر ایسلرده مکتبیرینک تنظیمنه حالاً و ماده مقدر اوله مدقرلنندن بورالری خی رو سیله لولر فرصت عد ایدرک خوجه بک و نیقولايف و کشنوف مملکتلرنده بلغار چو جقلرینی مخصوصاً مجاناً او قوتیق اوزره مکتبیراچش اولملریله شمدی هر مملکتدن طاقم طاقم بلغار چو جقلرینک بو مکتبیره کیتمکده و بلغار مکتبیرنده او قونه حق درسلر ایچون مجاناً کتابلر کلوب طاغلمقده اوولدینی کورایلیور و بر طاقم مکتبیرک دخی وارداتی رو سیله کلیدیکندن بو و سیله ایله رو سیله لولر او مقوله مکتبیره اجرای نفوذ ایدرک دیلدکارینی خواجه پامق استیورلر بو حال بلغارستانچه براز مدتندبی جاری او لیدیغندن و بوکا بر چاره بولق ملکاً و مصلحةً پک لازم و مهم او له رق بوده ولايجه معارف عمومیه ایچون بر اصول صحیحه وضعنه موقوف بولنديغندن او لیابدہ بر طاقم لایچه لر پاسلوب سکن سنه لر طونه ولایتی مرکزندہ اجتماع ایدن مجاس عمومینک مذاکره سنه قولیش و مجلسجه تنظیم قلنان نظامنامه لری عرض و تقديم قلنمش ایدی بو مطالعات شویله بر لزوم او زرینه اولوب حال موجود بونک بر قاتدنا اهیثی تأیید ایلدیکندن واکرچه سایه محاسنوایه حضرت ملوکانه ده ممالک دولت علیه جه فنون و معارفک تسهیل و ترقیسی ایچون اقتضا ایدن نظمات بر دست مطالعه او لیسیله عمومی صره سنده بلغارستان مکتبیرینک دخی حصول نظمات و اصلاحاتی طبیعت مصلحتدن کورینور ایسه ده دولتجه بویله بر نظامک وضعیله جرای فعلیاتی و قته محتاج اولوب حالبوک او زالرجه بو ایشك بر آن اول وجوده کلسنی زمان تعجیل ایتسیله برابر هر نصل او لسه بلغارستان مناسبیله طونه وادرمه لايتلنده کرک اسلام و کرک بلغار اطفالنک تعلم و تربیه سیچون اقتضا ایدن مکتبیر بصول و قاعدة مخصوصه تحتنده طویله جنی جهله بونک ایچون دخی نظام عمومینک وضعنه انتظاره حاجت او لیه جغندن سکن سنه لر تقديم اولنان لايجهلر موقع مذاکره و نیله رک و بو ایش دولتجه بر اعانه کافیه او لمدجه تأسیس ایمک ممکن او له میه جغندن

خرزینه جلیله‌دن مناسب مقدار شی دخنی تخصیص بیوریاهرق حاصلی بلقارستانجه مکتبler مصالحنتک دولتجه تحت ضابطه و اداره‌یه النسی و بلغار چوچقلرینک ممالک اجنبیه‌یه کیتمسندن حصول استغناشیله فتوں و معارفی دولت متبوعلری سایه‌سندن استحصلال ایلدی لازم کله‌جکنندن فعلاً و مادهً اثری کوستیریاهرك اثبات ایدلسی اهم اموردر. اولباده امر و فرمان حضرت من له‌امر کدر فی ۲۷ ربیع‌الآخر ۸۵
مدحت

خرزینه اوراق و شیقه‌لریه نظرآ ۱۲۸۴ بولغار احتلالنک صفحاتی، حقیقتده شو صورته جریان ایتش اولدوغی‌حالده، بودورک و قمه‌نویسی لطفی افندی، تاریخنک غیر مطبوع اون ایکنچی جلدنه حادیه‌یی شو صورته قیند ایله‌مشدر :

«اfrac یقسنندن برو طرفات اخلال اساییه غرضیه تجمیع ایدن اشقيادن طقان نفر جم غفیر بر بیوک قایق ایله برو طرفه تجاوزلری اوژرینه سوق اولنان عاکر نظامیه و سائزه ایله و قوعبولان مخاریبه‌ده مرسو ملردن اون اوچ نفر میتا و بر نفری حیا اخذ اولنش و برو جانبدن اوچ شهید ایله درت نفر مجروح اولمشدر طرف دولت عایه‌دن بو مثلو حشراتک شکلی ایچون شورای دولت رئیسی مدحت پاشا موقتاً طونه طرفه کوند رلشدر مینیله باب عالی کتبه‌سندن و عسکریدن بعض ذوات مأموراً کیتمشلدر او اشناه کریده دخنی چات پات اشقيا مخاریبه‌سی و قوعیله هنوز غالله بتون کس سکونت ایتمامشیدی مدحت پاشا تیز مدتنه شکل اشقيا ایله استانیله عودت ایتشدر »

و قعه نویس لطفی افندی طرفدن کرک بولغار چتلرینک قوتی و کرک تلفاتک مقداری حفنه ویریلن معلومات، بالاده‌کی رسمي و شیقه‌لردن آکلاشلاجنی اوژره، سراپا یا کلشدرا. کذا، مدحت پاشا، یالکز استقلال ایچین چارپیشان چتلری احنا ایله قلاماش، بولغارستانه فیا بعد احتلالرک اوکی آلتق ایچین نه کبی سیاسی و اداری تدبیرلر اتحاذی لازم کله‌جکننداء اوژون بر محظره یازمش اولدوغی‌حالده، مدحت پاشانک دشمنی اولان عبدالحیم ثانی یه یارانق و پاشانک الدمبرانه افعانی بیله کوچوک دوشورمک ایچین لطفی افندی تاریخنک شو سطر لری ده علاوه ایتشدر :

« مدحت پاشانک بولله چارچابوق کسوب یچمی باع بودامغه بکزه‌مشدر چونک باغله بودانجه آصمدلرک کوکلریه قوت ویرلیکی کی شو حرکت قاطعانه بولغارک عروق ملیلریه بکیدن قوه غلیافی موجب اولسیله مؤخرآ کوریلان حالی نتیجه ویرمشدر »